

Sygn. akt I ACa 637/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier (spr.)
Sędziowie :	SA Joanna Naczyńska SA Ewa Solecka
Protokolant :	Katarzyna Noras

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2017 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa W. G.

przeciwko Skarbowi Państwa-Dyrektorowi Aresztu Śledczego w B.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 28 lutego 2017 r., sygn. akt II C 710/14

- 1) oddala apelację;
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego;
- 3) przyznaje na rzecz adwokata R. Z. od Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Katowicach wynagrodzenie w kwocie 6 642 (sześciu tysięcy sześciuset czterdziestu dwóch) złotych, w tym podatek od towarów i usług w wysokości 1 242 (tysiąca dwustu czterdziestu dwóch) złotych, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Ewa Solecka SSA Roman Sugier SSA Joanna Naczyńska

Sygn. akt I ACa 637/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił powództwo W. G. skierowane przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu (...) w B. o zapłatę kwoty 300.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wyrokowania oraz kosztów procesu.

Żądanie pozwu oparte było na twierdzeniu, że w czasie pobytu w Szpitalu (...) w Areszcie Śledczym w B. od 3 marca 2014 r. do 11 kwietnia 2014 r. pozwany nie zapewnił powodowi należytej opieki medycznej, ścisłej diety wymaganej ze względu na ostre zapalenie trzustki na jakie cierpiał powód a ponadto powód poddany był nieludzkiemu traktowaniu, nie zapewniono mu humanitarnych warunków izolacji.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zaprzeczając zarzutom powoda.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Powód od 3 marca 2014 r. do 11 kwietnia 2014 r. przebywał w Szpitalu (...) Aresztu Śledczego w B.. W trakcie pobytu w tym szpitalu powód był leczony stosownie do stanu jego zdrowia i zgłaszanych dolegliwości. Stosowano odpowiednią dietę dostosowaną do schorzeń powoda.

Powód miał zapewnione też stosowne lekarstwa.

Postępowanie pozwanego w zakresie leczenia szpitalnego, ambulatoryjnego i dietetycznego powoda należy uznać za prawidłowe. Posiłki oferowane powodowi były adekwatne do jego stanu zdrowia, z pojedynczymi, minimalnymi przekroczeniami ilości zawartego w nich tłuszczu.

W dacie pobytu w Areszcie Śledczym w B. powód palił tytoń mimo udzielonych mu ostrzeżeń o szkodliwości tego nałogu ze względu na schorzenie na jakie cierpi. Na stan zdrowia powoda mogły mieć też wpływ również niesterydowe leki przeciwzapalne, które były stosowane przez powoda ze względu na jego bóle kręgosłupowe.

Mimo świadomości choroby powód zdecydował się na głodówkę co miało niekorzystny wpływ na stan jego zdrowia. Zaostrzenie choroby powoda miały miejsce niezależnie od stosowanej diety.

Mając na względzie powyższe ustalenia poczynione w oparciu o dokumentację lekarską powoda, zeznania świadków, opinię biegłego wydaną w niniejszej sprawie oraz opinie biegłych wydane w innych sprawach wytoczonych przez powoda Skarbowi Państwa w związku z niewłaściwym leczeniem i żywieniem w innych jednostkach penitencjarnych, w których powód przebywał Sąd uznał, że powód nie udowodnił twierdzeń o jakich mowa w pozwie.

Zdaniem Sądu powód nie udowodnił aby warunki odbywania przez niego kary pozbawienia wolności były niehumanitarne i skutkowały innymi dolegliwościami niż te, które są wynikiem izolacji spowodowanej pozbawieniem wolności.

W ocenie Sądu dowody z opinii biegłych lekarzy nie dają też podstaw do ustalenia, że powód był niewłaściwie leczony lub aby stosowana dieta była nieadekwatna do jego stanu zdrowia i skutkowała zaostrzeniu stanów zapalnych trzustki, co miało narażać powoda na związane z tym cierpienia.

W przekonaniu Sądu brak podstaw do obciążenia Skarbu Państwa za dolegliwości odczuwane przez powoda ze względu na chorobę samoistną na jaką cierpi.

W ocenie Sądu brak było podstaw do przeprowadzania dowodu z opinii kolejnego biegłego co do prawidłowości leczenia i żywienia powoda skoro dowód przeprowadzony w tym zakresie należało uznać za wiarygodny.

Dlatego Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne i na mocy art. 102 kpc odstąpił od obciążenia powoda kosztami procesu. Pełnomocnikowi powoda ustanowionemu z urzędu przyznano stosowne wynagrodzenie za nieopłaconą pomoc prawną.

Wyrok Sądu pierwszej instancji został zaskarżony w całości przez powoda.

Skarżący zarzucił:

- 1) błąd w ustaleniach faktycznych mających wpływ na treść orzeczenia polegający na przyjęciu, że w czasie pobytu w Areszcie Śledczym w B. miał on zapewnioną właściwą opiekę medyczną oraz dietę odpowiednią do jego stanu zdrowia a co za tym idzie błędne ustalenia, że nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda takich jak zdrowie i godność skarżącego,
- 2) naruszenie przepisu art. 233 § 1 kpc przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez bezkrytyczne uznanie za wiarygodną opinię biegłej mimo, że zarówno z jej treści jak i zeznań powoda wynika, że w jego stanie zdrowia niezbędne było przestrzeganie ścisłej diety,
- 3) naruszenie przepisu art. 286 kpc w związku z art. 217 kpc i 227 kpc przez bezzasadne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłej mimo, że nie spowodowałyby to przedłużenia postępowania a nie wszystkie wątpliwości w sprawie zostały wyjaśnione np. wpływ diety z przekroczeniem dopuszczalnej ilości tłuszczów na stan zdrowia skarżącego,
- 4) naruszenie przepisu art. 448 kpc poprzez uznanie, że niewłaściwa dieta stosowana przez powoda nie powodowała pogorszenia stanu jego zdrowia, nie doszło do naruszenia jego dóbr osobistych a co za tym idzie, że powodowi nie należy się dochodzone zadośćuczynienie.

Powołując się na powyższe powód wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i o uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów za II instancję.

Pełnomocnik powoda w razie nieuwzględnienia apelacji wnosił o przyznanie wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną z urzędu.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wnosił o jej oddalenie i o zasądzenie od powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna.

Wbrew jej zarzutom ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy znajdują oparcie w zebranych dowodach, które zostały ocenione zgodnie z logiką i zasadami doświadczenia życiowego. Brak też podstaw do uznania, że niezbędne było dalsze procedowanie w celu uzupełnienia opinii biegłego, który odniósł się do zarzutów skarżącego co do prawidłowości leczenia i zalecanej diety.

Dlatego Sąd Apelacyjny uznając je za trafne poczynione ustalenia traktuje jako swoje własne.

Na etapie postępowania apelacyjnego powód nie podtrzymał już zarzutów dotyczących niehumanitarnych warunków w jakich odbywał karę pozbawienia wolności w czasie pobytu w Szpitalu (...) Aresztu Śledczego w B.. Zwalnia to Sąd Apelacyjny od wywodów na ten temat.

Pozew oparty był na stwierdzeniu, że niezależnie od warunków izolacji dobra osobiste powoda zostały naruszone przez niewłaściwe leczenie oraz brak odpowiedniej diety.

W toku postępowania przed Sądem Okręgowym, mimo że podstawa faktyczna powództwa nie została formalnie zmieniona, powód dążył już tylko do wykazania, że błędne były zalecenia lekarskie jakie zawarto w wypisie ze Szpitala

(...) Aresztu Śledczego w B. w wyniku czego w innych jednostkach penitencjarnych pozwanego stosowano w stosunku do niego niewłaściwą dietę, co skutkowało zaostrzeniem stanów zapalnych trzustki.

Brak jest materiału dowodowego pozwalającego na ustalenie w jaki sposób powód był odżywiany w Szpitalu (...). Zeznania świadków, lekarzy leczących tam powoda, ograniczają się do stwierdzenia, że zaostrzenie stanów zapalnych rozpoznawanych u skarżącego leczono przez stosowanie kroplówek, przy całkowitym zaniechaniu żywienia, co skutkowało poprawą zdrowia powoda. Co do sposobu wyżywienia świadkowie nie wypowiadali się ograniczając się do stwierdzenia, że powód wymagał diety lekkostrawnej. Stwierdzenie to znalazło potwierdzenie w opinii biegłego lekarza, który wypowiadał się w niniejszej sprawie.

Wprawdzie w opinii biegłego J. K. wydanej na zlecenie Sądu Okręgowego w Gliwicach w sprawie o sygn. I C 235/14 biegły ten wyraził pogląd, że powód mógł odczuwać dolegliwości bólowe ze względu na zbyt dużą zawartość tłuszczów w oferowanej mu diecie w innej jednostce penitencjarnej ale wynika z niej także, że miało to miejsce sporadycznie oraz, że stosowana przez powoda głodówka i palenie papierosów mogły także powodować zaostrzenie choroby, podobnie jak i leki przeciwbólowe związane ze schorzeniem kręgosłupa. Biegli z (...) J. opiniujący na zlecenie Prokuratury Rejonowej w T. w sprawie I Ds. 83/10 nie byli w stanie jednoznacznie wypowiedzieć się czy dieta jaką stosowano w stosunku do powoda miała wpływ na zastosowanie stanów zapalnych trzustki.

Z kolei biegły dietetyk M. K. opiniujący dla Sądu Okręgowego Gliwicach w sprawie o sygn. XIIC 186/14 wyraził pogląd, że obecna wiedza w zakresie żywienia osób cierpiących na przewlekłe zapalenie trzustki wskazuje na to, że chory musi spożywać także tłuszcze do 100 g na dobę, gdyż w przeciwnym razie grozi im niepożądana utrata wagi. Przeczy to zarzutom skarżącego, że ścisła dieta trzustkowa, która winna być w stosunku do niego stosowana winna ograniczać się jedynie do diety składającej się z beztłuszczowego mleka i płatków (zeznania powoda). Wprawdzie taka dieta nie powodowałaby u skarżącego stanów zapalnych ale w dłuższym okresie czasu powodowałaby szkodliwą dla zdrowia utratę wagi ciała. Wszyscy biegli utrzymywali, że wpływ na zaostrzenie stanów zapalnych mogło mieć też palnie przez powoda tytoniu czy zażywania leków przeciwbólowych.

Wprawdzie opinia wydana przez biegłych w innych sprawach wytoczonych przez powoda nie mają waloru dowodu z opinii w rozumieniu przepisu art. 278 kpc a stanowią jedynie dokumenty prywatne świadczące o tym jakie poglądy wyrazili w nich jej autorzy, to jednak zdaniem Sądu Apelacyjnego tego rodzaju dokumenty także mają wartość dowodową pozwalającą na ocenę wiarygodności opinii biegłej A. C..

Z wniosków opinii tej biegłej wynika, że dieta stosowana w stosunku do powoda była adekwatna w stosunku do stanu jego zdrowia, a epizodyczne uchybienia co do zawartości w niej tłuszczu nie miały istotnego znaczenia dla stanu zdrowia powoda, który cierpi na nieuleczalne schorzenie, którego zaostrzenia mogą być spowodowane także innymi czynnikami niż sposób odżywiania się.

Mając to na względzie Sąd Apelacyjny za chybione uznał podniesione w apelacji zarzuty naruszenia prawa procesowego i prawa materialnego i na mocy art. 385 kpc oddalił apelację jako pozbawioną uzasadnionych podstaw.

O kosztach orzeczono na mocy art. 102 kpc uznając, że ustalony stan faktyczny oraz jednoznaczne opinie wydawane w innych sprawach uzasadniały subiektywne przekonanie powoda o zasadności powództwa.

O wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu Sąd Apelacyjny orzekł na mocy § 8 pkt 7 w związku z § 16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3.10.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714).

SSA Ewa Solecka SSA Roman Sugier SSA Joanna Naczyńska